

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ THU HƯƠNG

GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN
CÔNG TÁC QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TẠI THÀNH PHỐ CẨM PHẢ, TỈNH QUẢNG NINH

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. Tạ Thị Thanh Huyền

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn của tôi là trung thực và chưa hề được dùng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 3 năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thu Hương

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn:

Ban giám hiệu, Phòng QLĐT Sau đại học, Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu để hoàn thành luận văn.

Thành ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, các phòng, ban, ngành của Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh đã tạo điều kiện thuận lợi, cung cấp cho tôi số liệu, kiến thức, kinh nghiệm thực tế về công tác quản lý ngân sách nhà nước của Thành phố.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến Cô giáo **TS. Tạ Thị Thanh Huyền** đã tận tình chỉ dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới các đồng chí, đồng nghiệp, bè bạn... và gia đình đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ, động viên khích lệ tôi, đồng thời có những ý kiến đóng góp trong quá trình tôi thực hiện và hoàn thành luận văn.

Thái Nguyên, tháng 3 năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thu Hương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	viii
DANH MỤC SƠ ĐỒ	viii
DANH MỤC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài	2
3. Mục tiêu nghiên cứu	3
3.1. Mục tiêu chung	3
3.2. Mục tiêu cụ thể	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận văn	5
5. Đóng góp mới của luận văn	5
6. Kết cấu của luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC CẤP HUYỆN, THÀNH PHỐ	6
1.1. Cơ sở lý luận về ngân sách nhà nước, quản lý ngân sách nhà nước cấp huyện, thành phố	6
1.1.1. Ngân sách nhà nước	6
1.1.2. Nội dung quản lý ngân sách nhà nước cấp huyện, thành phố	16
1.1.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý ngân sách nhà nước cấp huyện, thành phố	24
1.2. Cơ sở thực tiễn về quản lý ngân sách nhà nước	26
1.2.1. Kinh nghiệm quản lý ngân sách nhà nước của một số nước trên thế giới	26

1.2.2. Một số kinh nghiệm quản lý ngân sách nhà nước ở một số địa phương của Việt Nam	29
1.2.3. Những bài học kinh nghiệm trong công tác quản lý ngân sách đối với Thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh	33
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	34
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	34
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	34
2.2.1. Phương pháp luận.....	34
2.2.2. Các phương pháp nghiên cứu.....	34
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	37
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu phản ánh hoạt động thu ngân sách nhà nước trên địa bàn thành phố.....	37
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh hoạt động chi ngân sách nhà nước trên địa bàn thành phố.....	37
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TẠI THÀNH PHỐ CẨM PHẢ, TỈNH QUẢNG NINH.....	39
3.1. Đặc điểm tình hình kinh tế - xã hội thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh	39
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	39
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	40
3.1.3. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội	43
3.2. Thực trạng về công tác quản lý và điều hành ngân sách nhà nước ở thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh	44
3.2.1. Hệ thống tổ chức quản lý NSNN trên địa bàn thành phố Cẩm Phả.....	44
3.2.2. Công tác quản lý và điều hành ngân sách thành phố Cẩm Phả.....	46
3.2.3. Thực trạng công tác thu Ngân sách thành phố Cẩm Phả.....	48
3.2.4. Thực trạng công tác chi Ngân sách.....	61
3.2.5. Thực trạng tình hình cân đối ngân sách thành phố Cẩm Phả.....	71
3.3. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý ngân sách nhà nước tại Thành phố Cẩm Phả tỉnh QN.....	74
3.4. Đánh giá thực trạng công tác quản lý ngân sách nhà nước tại thành phố Cẩm Phả qua 3 năm 2011-2013.....	76
3.4.1. Một số kết quả đạt được.....	76

3.4.2. Những hạn chế	80
3.4.3. Nguyên nhân những hạn chế trong quản lý Ngân sách.....	88
Chương 4: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ CẨM PHẢ, TỈNH QUẢNG NINH.....	90
4.1. Cơ sở đề ra giải pháp.....	90
4.2. Kế hoạch phát triển kinh tế-xã hội thành phố Cẩm Phả giai đoạn 2011-2015, tầm nhìn 2020.....	90
4.2.1. Mục tiêu tổng quát	90
4.2.2. Chỉ tiêu chủ yếu	90
4.3. Quan điểm quản lý ngân sách nhà nước TP Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh	91
4.4. Giải pháp hoàn thiện công tác quản lý ngân sách nhà nước tại thành phố Cẩm Phả trong giai đoạn 2014-2015, tầm nhìn đến năm 2020	92
4.4.1. Đổi mới trong công tác lập dự toán.....	92
4.4.2. Đổi mới công tác chấp hành Ngân sách nhà nước	93
4.4.3. Công tác quyết toán NSNN.....	99
4.4.4. Tăng cường công tác thanh tra tài chính và kiểm soát chi NSNN.....	100
4.4.5. Tăng cường mối quan hệ hợp tác, phối hợp giữa các cơ quan trong bộ máy quản lý ngân sách thành phố Cẩm Phả	101
4.4.6. Đổi mới cơ chế phân cấp quản lý ngân sách nhà nước.....	101
4.4.7. Hoàn thiện tổ chức bộ máy quản lý ngân sách thành phố.....	103
4.5. Kiến nghị cơ quan nhà nước có thẩm quyền hoàn thiện tiêu chuẩn, định mức chi NSNN; cơ chế phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi NSNN	106
4.5.1. Về phân cấp nguồn thu.....	106
4.5.2. Về phân cấp nhiệm vụ chi.....	106
4.5.3. Hoàn thiện định mức phân bổ ngân sách	108
KẾT LUẬN	110
TÀI LIỆU THAM KHẢO	112

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CNTB	: Chủ nghĩa tư bản
CNTB	: Chủ nghĩa tư bản
GDP	: Tổng sản phẩm xã hội
GPMB	: Giải phóng mặt bằng
GTSX	: Giá trị sản xuất
HĐND	: Hội đồng nhân dân
KBNN	: Kho bạc nhà nước
KT-XH	: Kinh tế - xã hội
NS	: Ngân sách
NSDP	: Ngân sách địa phương
NSH	: Ngân sách huyện
NSNN	: Ngân sách nhà nước
NST	: Ngân sách tỉnh
NSTW	: Ngân sách Trung ương
NSX	: Ngân sách xã
PTCS	: Phổ thông cơ sở
QLNS	: Quản lý ngân sách
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
TCNN	: Tài chính nhà nước
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
UBND	: Ủy ban nhân dân
XDCB	: Xây dựng cơ bản

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1. Một số chỉ tiêu tăng trưởng kinh tế thành phố Cẩm Phả từ năm 2011 đến năm 2013	41
Bảng 3.2: Thu ngân sách thành phố Cẩm Phả năm 2011	50
Bảng 3.3: Thu ngân sách thành phố Cẩm Phả năm 2012	52
Bảng 3.4: Thu Ngân sách thành phố Cẩm Phả năm 2013	55
Bảng 3.5: Tổng hợp thu ngân sách thành phố Cẩm Phả từ năm 2011 đến năm 2013	58
Bảng 3.6: Chi Ngân sách thành phố Cẩm Phả năm 2011	62
Bảng 3.7: Chi Ngân sách thành phố Cẩm Phả năm 2012	65
Bảng 3.8: Chi Ngân sách thành phố Cẩm Phả năm 2013	66
Bảng 3.9: Tổng hợp chi Ngân sách thành phố Cẩm Phả từ năm 2011 đến năm 2013	68
Bảng 3.10: Cân đối quyết toán ngân sách địa phương từ năm 2011 đến năm 2013.	72
Bảng 3.11: Một số khoản chênh về thực hiện kế hoạch thu của phường Cẩm Phú qua 2 năm 2012, 2013.....	81
Bảng 3.12: Số thuế còn nợ năm 2013 của các đơn vị trên địa bàn thành phố Cẩm Phả.....	83
Bảng 3.13: Thống kê số nợ XDCB đến năm 2013	84
Bảng 3.14: Thống kê tình trạng chi sai nội dung của một số đơn vị trên địa bàn thành phố Cẩm Phả.....	85

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Cơ cấu kinh tế Thành phố Cẩm Phả.....	42
Biểu đồ 3.2. Thu - chi ngân sách năm 2011-2013	73

DANH MỤC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Hệ thống ngân sách nhà nước [10].	10
Sơ đồ 1.2. Quy trình quản lý NSNN cấp huyện, thành phố [10]	17
Sơ đồ 3.1. Sơ đồ tổ chức quản lý NSNN thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh....	44
Sơ đồ 4.1. Tóm tắt hiệu quả đạt được khi thực hiện các biện pháp	104

DANH MỤC HÌNH

Hình 3.1: Bản đồ hành chính thành phố Cẩm Phả.....	39
--	----

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong những năm qua thực hiện quá trình đổi mới của Đảng và Nhà nước, nền kinh tế của đất nước có những tiến bộ vượt bậc, tạo ra những chuyển biến sâu rộng trong toàn bộ nền kinh tế. Chúng ta đang có những bước cải cách rộng lớn trên tất cả các lĩnh vực kinh tế của đất nước, tạo điều kiện hoà nhập với nền kinh tế chung của thế giới, vừa thúc đẩy phát triển kinh tế đất nước, vừa giữ vững an ninh quốc phòng, thực hiện thành công sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Trong tổng thể của nền kinh tế đất nước nói chung, thì hệ thống tài chính đất nước đóng vai trò hết sức quan trọng, nó là mạch máu nuôi dưỡng toàn bộ nền kinh tế đất nước, điều phối mọi sự hoạt động về kinh tế - xã hội của một quốc gia, tạo ra một vị thế chính trị vững chắc của một quốc gia trên trường quốc tế.

Trong hệ thống tài chính đất nước, ngân sách nhà nước được xem là bộ phận quan trọng nhất, chi phối đến các thành tố khác. Ngân sách nhà nước tác động trực tiếp và gián tiếp tới hầu hết các chủ thể, các đơn vị và các tổ chức trong xã hội. Ngân sách nhà nước (NSNN) là công cụ điều chỉnh kinh tế vĩ mô đối với bất kì nền kinh tế nào trên thế giới, NSNN giữ vai trò chủ yếu trong huy động và phân phối các nguồn lực của nền kinh tế nhằm đảm bảo hoạt động của Nhà nước, đồng thời phân phối nguồn lực hợp lý để kinh tế phát triển nhanh, ổn định và bền vững.

Bên cạnh đó, NSNN được quản lý thống nhất theo nguyên tắc tập trung dân chủ nhằm huy động cao nhất mọi nguồn lực của nền kinh tế xã hội để phục vụ chiến lược phát triển kinh tế xã hội.

Trong những năm qua, cùng với quá trình đổi mới quản lý kinh tế, quản lý NSNN đã có những đổi mới và mang lại những kết quả bước đầu rất quan trọng, tuy nhiên thực tiễn đời sống kinh tế - xã hội cũng đang đặt ra những yêu cầu mới, đòi hỏi công tác quản lý ngân sách phải được tiếp tục đổi mới, hoàn thiện hơn nữa.

Ngân sách huyện, quận, thị xã, thành phố (gọi chung là ngân sách huyện) với tư cách là một bộ phận hữu cơ của Ngân sách Nhà nước cùng ra đời, tồn tại và phát triển cùng với sự tồn tại phát triển của hệ thống ngân sách Nhà nước. Nó có chức năng trung gian giữa cấp ngân sách Trung ương; ngân sách Tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (gọi chung là ngân sách tỉnh) và ngân sách cấp xã, phường, thị trấn (gọi chung là ngân sách xã). Quản lý và phân phối lại nguồn tài chính của địa

Số hóa bởi Trung tâm Học liệu <http://www.lrc-tnu.edu.vn/>